angaaende Ordningen af de til Haugevæsenet paa Færøerne hørende Forhold. (Første Behandling findes i Tidenden Sp. 301 fg. Udvalgets Betænkning i Tillæg B. Sp. 645 fg. og Lovudkastet i Tillæg A. Sp. 1611 fg.)

Intet Ændringsforslag var fremkommet. Samtlige Lovudkastets Paragrapher sattes under Forhandling.

Ordføreren (Rosenørn-Teilmann): Af den omdeelte Betænkning ville de ærede Medlemmer have seet, at Udvalget ikke kan tilraade Thinget at gaae ind paa denne Sag, som den nu foreligger. Man har ikke gjort nogen bestemt Indstilling til Thingets Beslutning, fordi man har Grund til at nære den Forventning, at den høitærede Justitsminister vil kunne tillægge de af os i Betænkningen fremsatte Grunde for vor Anskuelse en saadan Vægt, at han vil finde sig foranlediget til paa Regjeringens Vegne at tage Lovudkastet tilbage for at gjøre Sagen til Gjenstand for ny Bearbeidelse i Ministeriet og gjentagen Forelæggelse for Lagthinget paa Færøerne paa den af os i Betænkningen antydede Maade. Jeg skal, iøvrigt afventende den høitærede Ministers Udtalelse, tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger, som jeg beder betragtede som Henstillinger til Regjeringens Overveielse ved en eventuel ny Bearbeidelse af Sagen. For det Første har det paatrængt sig mig, at mange af de Bestemmelser, der indeholdes i det Lovforslag, der er tilføiet Motiverne som Bilag, ere af den Beskaffenhed, at de nærmest egne sig til at være Gjenstand for vedtægtsmæssig Fastsættelse, paa samme Maade, som tidligere var Tilfældet, da Fællesskabet fandt Sted her i Danmark, og jeg har nogen Formodning om, at en lignende Vedtagelse af disse Regler og muligviis Vedtagelse af forskjelligt Indhold paa de forskjellige Øer og i de forskjellige Bygder kunde være hensigtsmæssig. Imidlertid indrømmer jeg, at det er vanskeligt for dem, der ikke kjende de færøiske Forhold nøie — hvad jeg ikke gjør — at have en bestemt Mening derom, og paa den anden Side kan man see, at Færingerne sætte megen Priis paa at faae deres Bestemmelser givne med større Autoritet. Dette sees blandt Andet af den gamle Forordning af 1698, det saakaldte Søidebrev, der findes i Lovsamlingen. Det siges der udtrykkeligt, at denne Forordning er udstedt „efter Indbyggernes Begjæring og for at forebygge alle Stridigheder mellem dem desangaaende." Det er rimeligt, at den samme Anskuelse næres endnu, og er dette Tilfældet, vil der vel ikke heller kunne være noget Væsentligt i Veien for nu at vælge Formen af en kgl. Anordning. — Det er, som sagt, kun en Henstilling, jeg gjør til nærmere Overveielse, om ikke i det Mindste endeel af disse Bestemmelser dog kunne henvises til at vedtages af Eierlaget selv. — Dernæst har jeg i et ældre Udkast af 1844, der er udarbeidet af nogle Embedsmænd paa Færøerne, og som forresten danner Grundlaget for den senere Forhandling, seet i dets Capitel 8 Bestemmelser, der sigtede til at tilveiebringe, hvad der kaldtes „Forbedringer for Søiden"; det vil sige, Meningen var derigjennem at sætte Eierlaget istand til, naar en vis Deel deraf var enig derom, at fremtvinge paa fælles Bekostning Opførelsen af Skuur, hvori Faarene kunde tye ind, samt andre Forbedringer. Dette er senere opgivet, og navnlig har Lagthinget fraraadet det, fordi det befrygtedes at kunne gjøre det muligt for de mere velstaaende Deeltagere i Eierlaget, der havde Lyst til at gjøre Experimenter, at paaføre Medeierne Bekostninger, om hvis Hensigtsmæssighed der kunde være Tvivl, og som disse ikke havde Raad til. Det forekommer mig imidlertid ikke, at der kan være tilstrækkelig Grund til at nære en saadan Frygt eller til at tillægge den overveiende Betydning. Ogsaa dette Punkt tillader jeg mig at henstille til nærmere Overveielse, nemlig om det er rigtigt ganske at frafalde Bestræbelserne for paa den antydede Maade at forbedre Faareavlen, der ganske vist er det vigtigste Erhverv ved Landbruget for Færingerne. — I en af Lagthinget i 1854 afgiven Betænkning har jeg dernæst fundet en Udtalelse, der bragte mig til at troe, at det dog var muligt ved Bestemmelser om Hegn og Fred for de opdyrkede Stykker i Haugerne at gjøre Noget for at ophjælpe Agerbruget. Agerbruget derovre er og maa ganske vist være underordnet Faareavlen;